

विधिः ॥ BHARṬ. 2, 88. वयं तावत्सर्वत्रैव पर्यटिताः । परं न किञ्चित्प्राप्तं दृष्टे वा सन्नम् PĀNĪAT. 70, 19. अस्ति देव तावदयं महान्भयहेतुः — किं तु HIT. 56, 22, 15, 18. दृढस्तावद्धन्धः es ist nicht zu lüngen, das Band ist fest, 21, 20. KATHĀS. 5, 8. ÇĀK. 12, 12, v. l. 83, 23. HIT. Pr. 39, a. गता तावन्निवैद्यैव मम मोदयपर्वतम् sie ist allerdings fortgegangen, nachdem sie aber zuvor u. s. w. VID. 173. — f) schon, sogar (wenn diese einem wieviel mehr oder wieviel weniger gegenüberstehen): यदि तावत्सुमद्रस्य मैनाकस्य नगस्य च । रामार्थे संभ्रमस्तीव्रः किमग्रेन भविष्यति R. 5, 49, 27. स तावत्प्रतिज्ञाद् खगो भार्यानिमूदनम् । कपोतः — किमुताद् विमोषणम् 91, 5, 4, 35, 8. वैष्णव्यं मम तावदीदृशमायं स्नेहदरुणोकासः पोऽयत्ते गृहिणाः कथं नु तनयाविभ्रेषुः खैरिवैः ÇĀK. 81. अहन्त्यहन्त्यात्मन एव तावज्ञातुं प्रमादस्खलितं न शक्यम् । प्रजासु कः केन पथा प्रयातीत्यशेषतो वेदितुमस्ति शक्तिः ॥ 153. — g) hebt wie एव einen Begriff mit Nachdruck hervor und ist bisweilen mit jener part. verbunden: अल्पो ऽप्येवं महान्वापि (अल्पाः) विक्रयस्तावेदव सः es ist ein Verkauf und nichts anderes M. 3, 53. स्तोतव्या यदि तावत्सा (sie und nicht ich) नारदेन तवाग्रतः । दुर्भगो ऽयं जनस्तत्र किमर्थमनुशब्दितः ॥ HARIV. 7110. न तावत्सदृशं श्येतसचिवैः — विप्रियं नृपतेर्वक्तुम् durchaus nicht R. 6, 3, 4. लम्बतिः केवला तावत्परिपालयितुं प्रजाः ÇĀK. 159. अवायोस्तावदेकमुदरं सामान्यतृप्तिश्च भविष्यति wir haben ja nur einen Magen und so wird u. s. w. PĀNĪAT. 264, 2. इयं तावदक्षिणेन da steht sie ja zu deiner Rechten 83, 10. त्वं तावत्कतमां तर्कयसि welche ist es nach deiner Vermuthung 86, 9. मित्रत्वं तावदस्माभिः सहायत्वेन निष्पन्नमेव भवतः HIT. 38, 17. ई. 1. — Nach den Lexicogr. 1) माने. — 2) अथवा (परिच्छेदे). — 3) साकल्ये (काल्पर्ये). — 4) अथवा (परिच्छेदे). — 5) अथवा (परिच्छेदे). — 6) संभ्रमे MED. — 7) पलात्तरे. — 8) प्रशंसायां ÇĀBDAR. im ÇKDR.

तावन्मात्रं (तावत् + मात्र) adj. f. ई so viel P. 5, 2, 87. Vārt. 8. तावन्मात्रैर्वा भूयसीवा ÇAT. BR. 5, 4, 2, 12. परितुष्येततस्तात तावन्मात्रेण पूरुषः । देवोपसादितं पावद्वीद्वेश्वरगतिं बुधः ॥ BHĀG. P. 4, 8, 29. तावन्मात्रं प्रकुर्वन्ति यावता प्राणधारणम् HARIV. 1204. ततो ऽधस्तात्सिद्धचारुणविद्याधराणां सदनानि तावन्मात्र एव in eben solcher Entfernung BHĀG. P. 5, 24, 4.

तावर n. Bogenschnur BHĀRIPR. im ÇKDR.

ताविषं UNĀDIS. 1, 49. ताविष m. und ताविषी f. = तविष und तविषी UÓVAL. m. 1) Meer. — 2) Himmel. — 3) Gold H. an. 3, 735. fg. MED. sh. 37.

तावीष 1) m. a) Meer MED. sh. 37. — b) Himmel H. 87. MED. — c) Gold MED. — 2) f. ई N. einer Tochter Indra's H. 176. des Mondgottes (चन्द्रकन्या, wofür viell. चन्द्रकन्या zu lesen ist) MED. — Vgl. तवीष.

तावुरि (aus dem griech. ταῦρος) m. der Stier im Thierkreise VARĀH. BRH. 1, 8. तावुर und तावुरु Z. f. d. K. d. M. 4, 306. fg.

तासौर = तसौर Ind. St. 2, 276.

तास्कर्य (von तस्कर) n. Raub, Diebstahl M. 9, 222.

तास्यन्द्र n. oder तास्विन्द्र n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 217.

ति für इति ÇAT. BR. 11, 6, 2, 3. fgg.

तिक्, तैकते gehen, sich bewegen DRĀṬUP. 4, 31; vgl. नीक्. — तिक्कोति gehen, sich bewegen (angreifen); verletzen wollen (d. i. angreifen); verletzen; herausfordern DRĀṬUP. 27, 19; vgl. तिग्, स्तिघ्.

III. Theil.

तिक m. N. pr. eines Mannes P. 4, 1, 154. गापा नडादि zu P. 4, 1, 99. उत्करादि zu P. 4, 2, 90. तिककितवाः die Nachkommen des Tika und Kitava P. 2, 4, 68. — Vgl. तैकायन.

तिकीय adj. von तिक गापा उत्करादि zu P. 4, 2, 90.

तिक्त (von तिन्) 1) adj. f. अा a) bitter, eine der sechs Modificationen des Geschmacks (रस). AK. 1, 1, 4, 18. H. 1389. an. 2, 170. MED. t. 21. MBH. 14, 1411. SUÇA. 1, 133, 17, 20. PĀNĪAT. 61, 11. BHĀG. P. 3, 26, 42. यो गले घोषमुत्पादयति मुखवैशद्यं जनयति भक्तृरुचिं चापादयति कर्षं च स तिक्तः SUÇA. 1, 153, 7. 156, 11. मधुर° 73, 7. 2, 545, 18. अन्न° 19. लवण° 1, 75, 9. 2, 546, 1. कटु° 4. — MBH. 12, 9814. 14, 1280. Cit. beim Schol. zu ÇĀK. 20, 9. VARĀH. BRH. S. 16, 34. 47, 7. 50, 32. 73, 12. — b) wohlriechend TRIK. 3, 1, 19. 3, 158. H. an. MED. MED. 20, 34. — 2) m. a) N. verschiedener Pflanzen: Wrightia antidysenterica R. Br. (कुटज) ÇĀBDAR. im ÇKDR. Coparis trifoliata Roxb. (वरुणा) ÇĀBDAR. im ÇKDR. Agathotes Chirayta (किराततिक्त) Don.; Melia Azadirachta Lin.; Terminalia Catappa (इडुदी); eine bittere Gurkenart (Trichosanthes cucumerina Lin.?) NIGH. PR. — Vgl. अनार्यतिक्त, किराततिक्त, चिर°. — b) eine Art Salz (विडुवणा) NIGH. PR. — 3) f. अा N. verschiedener Pflanzen: Helleborus niger Lin. (कटुरोहिणी) H. an. MED. NIGH. PR. Clypea hernandifolia W. w. A. (पाठा) RATNAM. 14. = पवतिक्ता und घडुगुजा RIÉAN. im ÇKDR. Artemisia sternutatoria Roxb. (हिक्कनी) BHĀVAPR. im ÇKDR. — SUÇA. 2, 40, 2. Vgl. काकतिक्ता. — 4) n. etne best. officinelle Pflanze (s. पर्यट) H. an. MED.

तिक्तक (von तिक्त) 1) adj. bitter; subst. etwas bitter Schmeckendes SUÇA. 2, 136, 2. 4, 215, 21. 243, 18. सारिप् (vgl. तिक्तघृत) 2, 63, 18; vgl. 39, 6. श्यामाकनीवारकषायकटुतिक्तकैः (hier viell. कटुतिक्तक als best. Pflanze zu fassen) R. GORR. 2, 28, 21. निम्बश्च तिक्तके श्रेष्ठः SUÇA. 2, 136, 2. — 2) m. N. verschiedener Pflanzen: Trichosanthes dioica Roxb. AK. 2, 4, 5, 20. Agathotes Chirayta Don. ÇĀBDAR. im ÇKDR. eine Abart der Acacia Catechu Willd. (कुल्लखदिर) ÇĀBDAR. im ÇKDR. Terminalia Catappa BHĀVAPR. im ÇKDR. Vgl. किराततिक्तक. — 2) f. तिक्तका etne best. Gurkenart (कटुतुम्बी) ÇĀBDAR. im ÇKDR. Cardiospermum Halicacabum Lin. und = करञ्जवल्ली NIGH. PR. — 3) f. तिक्तिका etne best. Gurkenart (कटुतुम्बी) ÇĀBDAR. im ÇKDR.; vgl. जलतिक्तिका.

तिक्तकन्दका (तिक्त + कन्द) f. Curcuma Zedoaria ROSE. RIÉAN. im NIGH. PR. °कन्दिका RIÉAN. im ÇKDR.

तिक्तगन्धा (तिक्त + गन्ध) f. Senf NIGH. PR. Lycopodium imbricatum WILS. nach HĀ. 101, wo aber die gedr. Ausg. तिक्तगुञ्जा und zwar in anderer Bed. hat.

तिक्तगुञ्जा (तिक्त + गु°) f. Pongamia glabra Vent. (करञ्ज) HĀ. 101. तिक्तघृत (तिक्त + घृत) n. Bez. einer best. Zubereitung von Ghṛta mit bitteren Pflanzenstoffen SUÇA. 2, 323, 6; vgl. 63, 12.

तिक्ततण्डुला (तिक्त + तण्डुल) f. langer Pfeffer RIÉAN. im ÇKDR. NIGH. PR.

तिक्ततुण्डी f. = कटुतुण्डी RIÉAN. im ÇKDR.

तिक्ततुम्बी f. = कटुतुम्बी eine Gurkenart RATNAM. im ÇKDR.

तिक्तुङ्घा (तिक्त + उङ्घ) f. N. verschiedener Pflanzen: = तीरिणी und अन्नपञ्जी (मेढ्रपञ्जी NIGH. PR.) RIÉAN. im ÇKDR. = स्वर्पात्तीरी GA-